

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

NA LATA 2016-2019

Wstęp

Profilaktyka szkolna rozumiana jest jako proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. Obejmuje eliminowanie czynników zachowań ryzykownych oraz wzmacnianie działań chroniących przed niepożądanymi zjawiskami. Ma szczególne znaczenie wśród młodych ludzi, u których rozwija się ustalanie hierarchii wartości, kształtują się relacje z innymi ludźmi, buduje się poczucie pewności siebie.

Szkolny Program Profilaktyki jest skorelowany z podstawowymi dokumentami wyznaczającymi zakres działań edukacyjno-wychowawczych oraz opiekuńczych. Uwzględnia potrzeby rozwojowe uczniów oraz obszary zagrożeń problemowych, których diagnozę oparto na analizie:

- ❖ ankiet dotyczących sytuacji rodzinnej i materialnej uczniów klas I przeprowadzanej na początku roku szkolnego,
- ❖ ewaluacji Programu Profilaktyki na lata 2012-2015,
- ❖ obserwacji funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym,
- ❖ dokumentacji szkolnej, dzienników lekcyjnych, zeszytów uwag,
- ❖ dokumentacji prowadzonej przez pedagoga szkolnego,
- ❖ informacji wychowawców i nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych,
- ❖ rozmów przeprowadzanych z rodzicami,
- ❖ informacji napływających z instytucji współpracujących ze szkołą,
- ❖ ankiet przeprowadzonych wśród uczniów i rodziców.

Na podstawie analizy oraz obserwacji środowiska szkolnego wyodrębniono cele główne, na których skupią się działania profilaktyczne podjęte w roku szkolnym 2015/16.

Działania profilaktyczne będą prowadzone na poziomie profilaktyki uniwersalnej polegającej na podejmowaniu działań, których celem jest wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i stylu życia, a także ograniczanie zachowań problemowych.

Cele główne:

- ❖ promowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia,
- ❖ przeciwdziałanie inicjacji używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- ❖ stworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego wolnego od agresji i przemocy,
- ❖ wykształcenie u uczniów kompetencji społecznych, umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych, radzenia sobie ze stresem oraz wykształcenie umiejętności podejmowania zachowań asertywnych, odpierania presji w sytuacjach

trudnych związanych z wyborem pomiędzy zdrowiem a wykluczeniem z grupy rówieśniczej.

1. Promowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia i przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Obszary działań:

Uczniowie:

- ❖ rozwijanie zdolności do samokontroli, samoobserwacji i pielęgnacji zdrowia,
- ❖ kształtowanie umiejętności rozładowania napięcia emocjonalnego,
- ❖ dostarczenie rzetelnej wiedzy na temat skutków zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i mechanizmie ich działania ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy,
- ❖ informowanie o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ❖ uczenie dokonywania świadomych wyborów oraz ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje,
- ❖ wskazanie na szkodliwość używek oraz ukazywanie zagrożeń, jakie niosą za sobą uzależnienia,
- ❖ kształtowanie w uczniach odpowiedzialności za własne życie i zdrowie.

Nauczyciele:

- ❖ ukazanie uczniom wartości zdrowia jako potencjału, którym dysponują,
- ❖ zachęcanie uczniów do aktywnego i w pełni bezstresowego uczestnictwa w lekcjach wychowania fizycznego, zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia,
- ❖ zapoznanie uczniów z ideą promocji zdrowia, przekazania wiedzy na temat racjonalnego odżywiania,
- ❖ realizowanie Strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem,
- ❖ udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu nauczycieli w zakresie uzależnień oraz podejmowania interwencji w sytuacjach uzależnień,
- ❖ zwiększenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie wczesnego rozpoznawania zagrożenia używaniem środków psychoaktywnych,
- ❖ udostępnianie społeczności szkolnej informacji niezbędnej do zapobiegania i radzenia sobie z zagrożeniami dla własnego zdrowia i jakości życia.

Rodzice:

- ❖ pogłębianie umiejętności i wiedzy w zakresie realizacji edukacji zdrowotnej,
- ❖ dostarczanie informacji o wszelkich formach pomocy specjalistycznej dla dzieci i młodzieży, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania przez nich środków

- odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych,
- ❖ budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia poprzez dostarczenie rodzicom informacji dotyczącej uzależnień i mechanizmów ich działania oraz konsekwencjach prawnych.
- 2. Stworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego wolnego od agresji i przemocy.**

Obszary działań:

Uczniowie:

- ❖ organizowanie zajęć integrujących społeczność klasową i szkolną,
- ❖ kształtowanie postaw tolerancji i szacunku dla innych,
- ❖ tworzenie w szkole klimatu współpracy oraz wzajemnego dialogu,
- ❖ upowszechnianie wśród młodzieży znajomości prawa i zasad przestrzegania go,
- ❖ uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów,
- ❖ kształtowanie wśród uczniów umiejętności życiowych, takich jak radzenie sobie ze stresem, samokontrola i rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji,
- ❖ tworzenie pozytywnych relacji rówieśniczych,
- ❖ wyrabianie postawy radzenia sobie z własną i cudzą agresją,
- ❖ zwrócenie uwagi na zjawisko cyberprzemocy oraz uwrażliwienie na specyfikę problemu.

Nauczyciele:

- ❖ wspieranie rozwoju uczniów poprzez rozwijanie uzdolnień, talentów i zainteresowań podczas zajęć pozalekcyjnych,
- ❖ budowanie pozytywnych relacji nauczyciel – uczeń – rodzic sprzyjających wzajemnemu zrozumieniu i wsparciu,
- ❖ zapoznanie nauczycieli z aktualnymi aktami prawnymi dotyczącymi odpowiedzialności karnej nieletnich,
- ❖ doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli,
- ❖ udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu nauczycieli w zakresie cyberprzemocy.

Rodzice:

- ❖ podniesienie wiedzy i umiejętności w zakresie profilaktyki,
- ❖ edukacja prawna rodziców,
- ❖ włączenie rodziców do współkreowania życia szkoły.

- 3. Wykształcenie u uczniów kompetencji społecznych, umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych oraz wykształcenie umiejętności podejmowania zachowań asertywnych, odpierania presji w sytuacjach trudnych związanych z wyborem pomiędzy zdrowiem a wykluczeniem z grupy rówieśniczej.**

Obszary działań:

Uczniowie:

- ❖ kształtowanie w uczniach radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych,

- ❖ adaptacja uczniów klas I do nowych warunków szkolnych,
- ❖ zaznajomienie z normami, regułami obowiązującymi w klasie i poza szkołą,
- ❖ eliminowanie stereotypów wpływających na akceptację innych kultur i narodowości,
- ❖ kształtowanie umiejętności działania w grupie,
- ❖ uświadamianie wartości rodzinnych i wzmacnianie więzi rodzinnych.

Nauczyciele:

- ❖ doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie udzielania pomocy pedagogiczno-psychologicznej,
- ❖ budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Rodzice:

- ❖ doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców.

CEL	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Promowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia i przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych	tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu, wzbogacanie wiedzy o informacje dotyczące zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień	pedagog, pielęgniarka szkolna,
	udział w akcjach, konkursach promujących zdrowy tryb życia	wychowawcy SU
	spotkania z przedstawicielami służby zdrowia	wychowawcy, pielęgniarka szkolna
	kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych	wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego pedagog
	udział uczniów w programie profilaktycznym <i>Smak życia</i>	pedagog
	realizacja programu profilaktycznego <i>Życie bez nalogów</i> – antynarkotykowego, antyalkoholowego, antynikotynowego	pedagog, M. Wieczorek, M. Niedzbała
	kursy pierwszej pomocy przedmedycznej	M. Zgol
	promowanie aktywności sportowej, monitorowanie zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności ucznia do ćwiczeń. Uatrakcyjnianie zajęć ruchowych w szkole	M. Handziuk nauczyciele wychowania fizycznego

zapoznanie uczniów z ideą promocji zdrowia, przekazywanie wiedzy na temat racjonalnego odżywiania	wychowawcy, nauczyciele biologii
wzbogacanie wiedzy z zakresu higieny pracy i nauki	wychowawcy
dostarczanie rzetelnej wiedzy na temat środków psychoaktywnych i mechanizmu ich działania ze szczególnym uwzględnieniem wpływu dopalaczy na organizm człowieka	pracownicy Sanepidu, pedagog, wszyscy nauczyciele, pracownicy PPP, wychowawcy
dostarczenie informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii	wychowawcy
propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, pobudzanie uczniów do aktywności czytelniczej	wychowawcy, pedagog
zachęcanie uczniów do zaangażowania się w działalność artystyczną, społeczną, sportową	wszyscy nauczyciele
informowanie rodziców i opiekunów prawnych o ofercie instytucji pomocowych	pedagog
udział w zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez wychowawców i pedagoga z zakresu kształtowania umiejętności społecznych (uczenie konstruktywnego odmawiania)	wychowawcy, pedagog
zapoznanie uczniów ze statutem szkoły, WSO, Programem Profilaktyki, Programem Wychowawczym oraz procedurami interwencyjnymi szkoły w sytuacjach kryzysowych	wychowawcy, nauczyciele

	uświadamianie uczniom zakresu właściwego korzystania z komputera i internetu oraz stworzenie właściwego dystansu do świata fikcji i reklamy, wyrabianie postaw postrzegania książki jako wartości	nauczyciele informatyki oraz języka polskiego
	współpraca z rodzicami – analiza częstotliwości i jakości pracy ucznia pod kątem niebezpieczeństw. Reagowanie na wszelkie zgłaszane formy nieprawidłowości na portalach społecznościowych	wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog
	zwiększanie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie wczesnego wykrywania zagrożenia zażywania środków psychoaktywnych poprzez uczestnictwo w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego	zespół nauczycieli opracowujący WDN
	przekazywanie wiedzy o zasadach prawidłowego odżywiania się	nauczyciele biologii, wychowawcy
	dostarczenie informacji na temat zaburzeń odżywiania – bulimii, anoreksji oraz otyłości, promowanie nawyków zdrowego odżywiania	pielęgniarka szkolna
Stworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego wolnego od agresji i przemocy	wzmocnienie ochrony i bezpieczeństwa uczniów poprzez odpowiednią organizację pracy szkoły (realizacja zajęć edukacyjnych, dyżury nauczycielskie)	pedagog, dyrekcja,
	zajęcia integracyjne dla klas I	pedagog

udział w akcjach charytatywnych („Góra Grosza”, WOŚP, Współpraca z PDD w Skorogoszczy, akcja „Pomóż i ty”, „Szlachetna Paczka”, współpraca z „DOMOWISKIEM”, współpraca ze Świetlicą Środowiskową „Dom dla dzieci”, Bal integracyjny w ZSS, współpraca ze schroniskiem dla bezdomnych zwierząt)	opiekunowie SU, wychowawcy
organizowanie wycieczek krajoznawczo – turystycznych	wychowawcy, nauczyciele
zajęcia prowadzone przez wychowawców w ramach gzw poświęcone profilaktyce przemocy	wychowawcy
zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i zdolności, w wolontariacie, zainteresowanie uczniów dobrą literaturą, rozwijanie indywidualnych zainteresowań czytelniczych	wychowawcy, nauczyciele
wykorzystanie monitoringu szkolnego	pedagog, dyrekcja, wychowawcy,
każdorazowe reagowanie na nieprawidłowości zachodzące w relacjach międzyludzkich	wszyscy nauczyciele i inni pracownicy szkoły
zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karną za popełniane czyny	pracownicy KPP, pedagog
prowadzenie zajęć ukierunkowanych na kształcenie pozytywnych postaw społecznych (radzenie sobie ze stresem, agresją własną i cudzą, odczuwanie empatii, uwrażliwianie na potrzeby innych)	pedagog, wychowawcy
zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy i agresji	wychowawcy, pedagog, pracownicy PPP
dokonywanie analizy sytuacji wychowawczej	wychowawcy

	rozwijanie postaw tolerancji i akceptacji	wszyscy nauczyciele
	kształtowanie postaw godności ludzkiej, praw człowieka i praw ucznia	wszyscy nauczyciele
	dbałość o bezpieczeństwo w szkole, na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych	wszyscy pracownicy szkoły
Wykształcenie u uczniów kompetencji społecznych, umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych oraz wykształcenie umiejętności podejmowania zachowań asertywnych, odpierania presji w sytuacjach trudnych związanych z wyborem pomiędzy zdrowiem a wykluczeniem z grupy rówieśniczej	adaptacja w nowym środowisku szkolnym	wychowawcy, pedagog
	budowanie zintegrowanego zespołu klasowego	wychowawcy
	stosowanie metod aktywizujących na zajęciach lekcyjnych	wszyscy nauczyciele
	stosowanie zasad kulturalnego zachowania w codziennym życiu	wszyscy nauczyciele
	zachęcanie uczniów do organizowania pomocy koleżeńskiej	wszyscy nauczyciele
	wycieczki szkolne, zajęcia i wyjścia pozalekcyjne	wszyscy nauczyciele
	kształcenie umiejętności krytycznego myślenia i podejmowania zachowań asertywnych	wszyscy nauczyciele
	sporządzanie klasowych kontraktów lub innych form umów dotyczących eliminowania niewłaściwych zachowań	wszyscy nauczyciele
	doskonalenie umiejętności pracy w zespole, nawiązywania kontaktów interpersonalnych	wszyscy nauczyciele
	rozwijanie umiejętności zachowania się w określonych sytuacjach, także w sytuacjach konfliktowych	wychowawcy, pedagog
	uświadomienie uczniom prawidłowej komunikacji społecznej	wszyscy nauczyciele
	budowanie właściwych relacji koleżeńskich oraz pozytywnych relacji nauczyciel-uczeń	wszyscy nauczyciele
	rozmowy i konsultacje prowadzone w ramach pracy Zespołu Wychowawczego	pedagog, wicedyrektor, nauczyciele wychowawcy,

	objęcie szczególną obserwacją uczniów niesystematycznie realizujących obowiązki szkolny	pedagog, psycholog
--	---	--------------------

Oczekiwane efekty:

1. Stworzenie przyjaznego i sprzyjającego nauce klimatu w szkole.
2. Poznanie przez uczniów zagrożeń współczesnego świata i wykształcenie umiejętności zapobiegania im.
3. Wykształcenie w uczniach hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie zajmuje jedną z najważniejszych wartości.
4. Uczniowie prowadzą zdrowy styl życia i podejmują zachowania prozdrowotne.
5. Zdobyte przez uczniów ważne umiejętności społecznych i życiowych mających istotny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykształcenie umiejętności podejmowania właściwych decyzji i dokonywania trafnych wyborów.
6. Rodzice dysponują wiedzą z zakresu profilaktyki uzależnień i świadomie uczestniczą w programach realizowanych przez szkołę.
7. Zwiększenie kompetencji wychowawczych nauczycieli.